

TYÖEHTOSOPIMUKSEN YLEISSITOVUUDEN VAHVISTAMISLAUTAKUNTA

TOIMINTAKERTOMUS 2020

TYÖEHTOSOPIMUKSEN YLEISSITOVUUDEN VAHVISTAMISLAUTAKUNTA

TOIMINTAKERTOMUS 2020

YLEISTÄ

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan toiminta perustuu lakiin työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta (56/2001). Se puolestaan liittyy samanaikaisesti annettuun työsopimuslakiin (55/2001). Lautakunnan tehtävänä on vahvistaa, mitkä työehtosopimukset ovat työsopimuslaissa tai erityisopimuslaissa (756/2011) tarkoitetulla tavalla yleissitovia ja mitkä ovat yleissitovuutta vailla.

Vahvistamislautakunnan toimikausi on viisi vuotta. Valtioneuvosto asetti 26.5.2016 lautakunnan sen neljänneksi toimikaudeksi 1.6.2016 – 31.5.2021.

Vahvistamislautakunta muodostuu sivutoimisesta puheenjohtajasta ja kahdesta sivutoimisesta jäsenestä. Heillä kaikilla on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja hänen varajäsenensä on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita ja heidän sekä muiden jäsenten on oltava työsuhdeasioihin ja työlöihin perehtyneitä. Lautakunnan puheenjohtaja, jäsenet tai heidän varajäsenensä valitaan henkilöistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantajien eikä työntekijöiden etua. Lautakunta voi ottaa sihteerin tai sihteereitä.

Vahvistamislautakunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä. Se on tehtävässään riippumaton. Lautakunnassa käsiteltävät asiat valmistellaan ministeriön työ- ja tasa-arvo-osastolla, joka toimii muutoinkin lautakunnan toimistona. Ministeriön vuoden 2020 toimintasuunnitelmassa lautakunnan tehtäviin osoitettiin käytettäväksi yhteensä noin 30 henkilötyökuukautta.

Vaikka työehtosopimukset tehdään määräaikaiseksi sopimuskaudeksi kerrallaan, niitä koskevia vahvistamispäätöksiä ei tehdä sopimuskausittain. Kun uudeksi sopimuskaudeksi tehtyä työehtosopimusta on työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta annetussa laissa tarkoitetussa mielessä pidettävä samana kuin sitä, jota aikaisempi päätös koskee, ei uutta päätöstä yleensä ole tarpeen tehdä. Yleissitovuutta koskeva päätös on voimassa, kunnes lautakunta on uudelleen käsitellyä koskevasta hakemuksesta tai oma-aloitteisesti päättänyt toisin tai kunnes työtuomioistuin on käsitellyt lautakunnan uutta päätöstä koskevan valituksen.

Työehtosopimus kentässä tapahtuvien muutosten vuoksi vahvistamislautakunta joutuu harkitsemaan, onko vahvistamisen edellytyksissä tai työehtosopimusten yksilöinnissä tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka edellyttävät lautakunnan käsittelyä. Uutta käsittelyä edellyttää työehtosopimuksen soveltamisalan muuttuminen ja sopimusosapuolten vaihtuminen. Silloin kun soveltamisala muuttuu tai osapuolet vaihtuvat, sopimusta ei voida enää pitää sinä samana, jota aikaisempi päätös koski. Näiden lisäksi esimerkiksi kokonaan uudet ja entisistä sopimuksista yhdistetyt työehtosopimukset edellyttävät uusien vahvistamispäätösten tekemistä.

Jotta lautakunta pystyy asianmukaisesti seuraamaan työmarkkinoilla tapahtuvaa kehitystä ja työehtosopimusten yleissitovuuden kannalta merkittäviä muutoksia, selvitetään kaikkien valtakunnallisten työehtosopimusten edustavuus sopimuskausittain samaan tapaan kuin sopimusta ensimmäistä kertaa tarkasteltaessa. Kun oleellisia muutoksia ei ole tapahtunut, vahvistamislautakunta toteaa tämän, eikä työehtosopimuksen yleissitovuutta oteta uudelleen käsiteltäväksi, eikä uutta päätöstä anneta.

YLEISSITOVIER TYÖEHTOSOPIMUSTEN KÄÄNTÄMINEN JA JULKAISEMINEN

Vahvistamislautakunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että yleissitovat työehtosopimukset julkaistaan joko suomen tai ruotsin kielellä ja käännöksenä toisella kansalliskielellä. Käytännössä tämä on merkinnyt sitä, että ne sopimukset, joita sopijapuolet eivät tee sekä suomeksi että ruotsiksi, käännetään ruotsiksi ja julkaistaan käännöksinä valtion säädöstietopankki Finlexissä. Työehtosopimukset käännetään Valtioneuvoston hallintoyksikön (VNHY) määrärahoilla.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN KOKOONPANO

Puheenjohtaja:

Tapani Vasama, hovioikeuden presidentti, Vaasan hovioikeus
Henkilökohtainen varajäsen Jaana Niemitalo, käräjätuomari, Helsingin käräjäoikeus

Jäsenet:

Harri Hietala, yhteistoiminta-asiamies, työ- ja elinkeinoministeriö, 8.10.2020 saakka
Henkilökohtainen varajäsen Jari Murto, apulaisprofessori, Helsingin yliopisto, 8.10.2020 saakka

Jari Murto, apulaisprofessori, Helsingin yliopisto, 8.10.2020 lukien
Henkilökohtainen varajäsen Nico Steiner, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö, 8.10.2020 lukien

Ulla Liukkonen, professori, Helsingin yliopisto
Henkilökohtainen varajäsen Nina Hotti, käräjätuomari, Vantaan käräjäoikeus

Lautakunnan sihteeri/esittelijät

Jarno Virtanen, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö
Tanja Ylitöyrä, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö
Tuula Andersin, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö, 25.9.2020 saakka
Kaisu Ahtola, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö, 10.2.2020 lukien

Lautakunnassa käsiteltävien asioiden muut valmistelijat

Leena Alanko, suunnittelija, sosiaali- ja terveysministeriö

Lautakunnan toimiston tehtäviä hoitava henkilökunta

Antti Rautio, hallinnollinen avustaja, sosiaali- ja terveysministeriö
Terhi Ullakonoja, säädösvalmisteluavustaja, sosiaali- ja terveysministeriö

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN KOKOUKSET

Vahvistamislautakunta piti yhdeksän (9) kokousta vuoden 2020 aikana. Ensimmäinen kokous pidettiin sosiaali- ja terveysministeriön toimitiloissa Helsingissä. Muut kokoukset pidettiin koronapandemian takia etäkokouksina Skype-yhteydellä.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNASSA KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Lautakunta seuraa työmarkkinoilla tapahtuvaa kehitystä. Koska se voi viran puolesta ottaa yleissitovuusasian uudelleen käsiteltäväkseen, se on tarkastellut yleissitovuuteen vaikuttavia muutoksia työehtosopimuksittain. Uuden päätöksen antamiselle on ollut tarvetta vain osassa työehtosopimuksia, mutta yleissitovuuden vahvistamisen edellytysten selvittäminen on ollut käytännössä yhtä perusteellista muidenkin työehtosopimusten osalta.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN TEKEMÄT PÄÄTÖKSET

Vahvistamislautakunta tutki yhteensä 134 työehtosopimuksen edustavuuden. Uuden päätöksen antaminen todettiin lautakunnassa tarpeettomaksi 115 työehtosopimuksen osalta. Vahvistamislautakunta antoi yhteensä 16 uutta päätöstä työehtosopimusten yleissitovuudesta, joita oli pidettävä työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla olennaisesti muuttuneina työehtosopimuksina.

Lautakunta vahvisti 12 työehtosopimusta yleissitoviksi ja neljä yleissitovuutta vailla oleviksi. Näistä kaksi työehtosopimusta koskivat kokonaan uusia toimialoja. Yksi aikaisemmin yleissitovaksi vahvistettu työehtosopimus vahvistettiin yleissitovuutta vailla olevaksi. Yhdeksän työehtosopimuksen soveltamisala oli laajentunut tai supistunut ja kolmea työehtosopimusta pidettiin uusina työehtosopimusosapuolen muutoksen johdosta.

Toimintavuonna lautakunta antoi lisäksi yhden päätöksen yleissitovuusasian uudelleen käsittelemistä koskeneen hakemuksen johdosta ja yhden päätöksen otettuaan asian viran puolesta uudelleen käsiteltäväksi. Lautakunta teki yhden päätöksen työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisen edellytysten puuttumisesta yrityskohtaista työehtosopimusta koskien.

VALITUKSET VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN PÄÄTÖKSISTÄ

Kahdesta toimintavuonna tehdystä vahvistamislautakunnan päätöksestä tehtiin valitus työtuomioistuimeen. Kertomusvuonna saatiin työtuomioistuimen ratkaisu vuonna 2019 lautakunnan ratkaisuun tehdystä valituksesta. Työtuomioistuin vahvisti lautakunnan päätöksen, jolla työehtosopimus vahvistettiin yleissitovuutta vailla olevaksi.

VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN TOIMINTAMENOT 1.1. – 31.12.2020

Työehtosopimusrekisteri	16 554,66
Palkkiot	28 320,00
Virallinen lehti	2 357,20
Muut kulut	549,57
Yhteensä	47 781,43

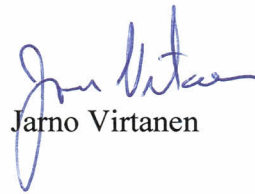
Helsingissä 15.2.2021

Puheenjohtaja

Tapani Vasama

Sihteeri

Jarno Virtanen

LIITE

**TYÖEHTOSOPIMUKSEN YLEISSITOVUUDEN VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN
VUONNA 2020 TARKASTELEMAT TYÖEHTOSOPIMUKSET****YLEISSITOVAT TYÖEHTOSOPIMUKSET**

Ammattikorkeakoulujen opiskelijakuntien työehtosopimus
 Apteekkien työntekijöiden työehtosopimus
 Arkkitehtisuunnittelualan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Asfalttialan työehtosopimus
 Asiakaspalvelua, liikenteenhoitoa ja ohjausta sekä hallinnollisia ja muita toimistotehtäviä koskeva työehtosopimus
 Autoalan kaupan ja korjaamotoiminnan työehtosopimus
 Autoalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Autonrenkasalan työehtosopimus
 Elintarviketeollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Energiateollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Energiateollisuuden ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Ensihoitopalvelualan työehtosopimus
 Farmaseuttisen henkilöstön työehtosopimus
 Harja- ja sivellinalojen työehtosopimus
 Henkilöstöpalvelualan työehtosopimus
 Huolinta-alan varastoterminaali- ja satamatyöntekijöiden työehtosopimus
 ICT-alan työehtosopimus toimihenkilöille
 ICT-alan työehtosopimus ylemmille toimihenkilöille
 Infra-alan työehtosopimus
 Jalometallialan työehtosopimus
 Kansipäälylystystä ja sairaanhoitajia koskeva työehtosopimus
 Kaupan työehtosopimus
 Kemian perusteollisuuden työehtosopimus
 Kemiaalan toimihenkilösopimus
 Kemianteollisuuden ylempiä toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Kenkä- ja nahkateollisuuden ja kultaseppäteollisuuden sekä harja- ja sivellinalan toimihenkilösopimus
 Kenkä- ja nahkateollisuuden työehtosopimus
 Kiinteistöalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Kiinteistöpalvelualan työntekijöitä koskeva työehtosopimus
 Konepäälylystystä koskeva työehtosopimus
 Kristillisiä järjestöjä koskeva työehtosopimus
 Kumiteollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Kumiteollisuuden työntekijöitä koskeva työehtosopimus
 Kuvanvalmistamoita koskeva työehtosopimus
 Lasikeraamisen teollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Lasikeraamisen teollisuuden työehtosopimus
 Lasitus-, rakennuslasitus- ja lasinjalostusalan työehtosopimus
 Lattianpäällystysalan työehtosopimus
 Lentoliikenteen palveluja koskeva työehtosopimus
 Lentoliikenteen toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus

Liikenneopetusalan työehtosopimus
Luottotieto- ja perintäalan työehtosopimus
Maaseutuelinkeinojen työehtosopimus
Malmikaivosten työehtosopimus
Matkustamohenkilöstön työehtosopimus
Medialiiton ja Ammattiliitto Pron välinen viestintäalan teknisiä toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Medialiiton ja Suomen Journalistiliiton välinen kustannustoimittajien työehtosopimus
Medialiiton ja Suomen Journalistiliiton välinen työehtosopimus
Medialiiton ja Teollisuusliiton välinen media- ja painoalan työntekijöitä koskeva työehtosopimus
Meijereiden erikoiskoulutuksen saaneiden ja teknisten toimihenkilöiden työehtosopimus
Mekaanisen metsäteollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
Mekaanisen metsäteollisuuden työehtosopimus
Metsäalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Metsäalan työehtosopimus
Metsäkonealan työehtosopimus
Metsänhoitoyhdistysten toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Metsäteollisuuden bioteollisuutta koskeva työehtosopimus
Metsäteollisuus ry:n ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n välinen työehtosopimus
Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden työehtosopimus
Neuvonta-alan runkosopimus
Näyttelijöiden teatterityöehtosopimus
Pahvin- ja paperinjalostusalan toimihenkilöiden työehtosopimus
Pahvin- ja paperinjalostusalan työehtosopimus
Paperiteollisuuden toimihenkilösopimus
Paperiteollisuuden työehtosopimus
Partiotyönantajia koskeva työehtosopimus
Pelti- ja teollisuuseristysalan työehtosopimus
Puusepänteollisuuden työehtosopimus
Puutarha-alan työehtosopimus
Rahoitusalan siivoojia koskeva työehtosopimus
Rahoitusalan työehtosopimus
Rakennusaine- ja betonituoteteollisuuden toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Rakennusalan toimihenkilöiden työehtosopimus
Rakennusalan työehtosopimus urakkahinnoitteluineen
Rakennustuoteteollisuuden työehtosopimus
Rautatiealan työehtosopimus
Satamanvalvojia ja nosturinkuljettajia koskeva työehtosopimus
Seminologien ja keinosiemennysasemien työehtosopimus
Sosiaalialan järjestöjä koskeva työehtosopimus
Suorajakelua koskeva työehtosopimus
Sähköalan tes – energia – ICT – verkosto työehtosopimus
Säiliöauto- ja öljytuotealaa sekä niihin liittyviä toimintoja koskeva työehtosopimus
Taimitarha-alan työehtosopimus
Talotekniikka-alan LVI-toimialan työehtosopimus työntekijöille
Talotekniikka-alan toimihenkilöiden työehtosopimus
Teknologiateollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
Teknologiateollisuuden työehtosopimus
Teknologiateollisuuden ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
Tekstiilihuoltoalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Tekstiilihuoltoalan työehtosopimus
Tietotekniikan palvelualan työehtosopimus

Tilapäisten teatterimuusikkojen työehtosopimus
 Turkistuotantoalan työehtosopimus
 Työkeskuksia ja sosiaalisesti yritykseksi muuttuneita työkeskuksia koskeva työehtosopimus
 Ulkomaanliikenteen kauppa-aluksia koskeva työehtosopimus
 Ulkomaanliikenteen matkustaja-alussopimus
 Ulkomaanliikenteen pientonniston kansipäällystää koskeva työehtosopimus
 Ulkomaanliikenteen pientonniston konepäällystää koskeva työehtosopimus
 Urheilujärjestöjen valmentajien työehtosopimus
 Urheilujärjestöjä koskeva työehtosopimus
 Vakuutusalan työehtosopimukset
 Varasto- ja kuljetusesimiesten työehtosopimus
 Vartiointialan työehtosopimus
 Vedeneristysalan työehtosopimus
 Veturimiestehtäviä rautatieliikenteessä koskeva työehtosopimus
 Viestinvälitys ja logistiikka-alan työehtosopimus
 Viestinvälitys- ja logistiikka-alan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Viher- ja ympäristörakentamisalan työehtosopimus
 Vähittäiskaupan esimiesten työehtosopimus
 Yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimus
 Ylioppilaskuntien työehtosopimus
 Öljy-, maakaasu- ja petrokemian teollisuutta koskeva työehtosopimus

YLEISSITOVUUTTA VAILLA OLEVAT TYÖEHTOSOPIMUKSET

Asiakaspalvelu- ja telemarkkinointialaa koskeva työehtosopimus
 Avaintyönantajat AVAINTA ry:n ja Suomen Muusikkojen liitto ry:n välinen työehtosopimus
 Hammaslääkärienteen työnantajayhdistys ry:n ja Tehy ry:n välinen työehtosopimus
 Henkilökohtaisia avustajia koskeva työehtosopimus
 Huolto- ja kunnossapitoalan työehtosopimus
 Jakelua koskeva työehtosopimus
 Kotitalouskone- ja kodintekniikka- ja kodintekniikka- ja kodintekniikkahuolto- sekä palveluautomaattialaa koskeva työehtosopimus
 Kumiteollisuuden ja Kemianteollisuuden sähköalan työntekijöiden työehtosopimus
 Maarakennusalan työehtosopimus
 Medialiiton ja Ammattiliitto Pron välinen toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Medialiiton ja Teollisuusliiton sekä Viestintäalan toimihenkilöt Grafinet ry:n välinen toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Muuttopalvelualan työehtosopimus
 PALTAn toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Rautatiealan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Taksiliikenteen työehtosopimus
 Taloushallintoalan työehtosopimus
 Tarkastusalan työehtosopimus
 Teknisen huollon ja kunnossapidon työehtosopimus
 Terveyspalvelualan työehtosopimus (Unioni)
 Vakinaisten teatterimuusikkojen työehtosopimus
 Veneenrakennusteollisuuden työehtosopimus
 Yrityskeskitysohjaajien ylempiä toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus